

«سرباز صنعت» به جای سربازی در پادگان/واحدهای صنعتی، پادگان سربازان کشور می‌شوند

طرح مطالعاتی «سرباز صنعت» در اتاق بازرگانی آغاز شد طرح سپاه صنعت با وجود موفقیت در اجرای مرحله نخست، به فراموشی سپرده شد.

به گزارش ایسکانیوز و به نقل از شهروند سربازان چه غریبانه جان سپردند. آمده بودند مشق خدمت کنند اما در سپاه مشق مدیریت و تدبیر جان دادند. این بخشی از تلگرام نوشت؛ رئیس پارلمان بخش خصوصی در پی وقوع حادثه درگذشت ۱۹ سرباز پادگان ۰۵ کرمان بود. او در حالی از ضرورت تغییر سازوکار سربازی در کشور سخن می‌گوید که سربازی از دوره پهلوی اول به یادگار مانده و در تمام این سال‌ها تغییری در آن ایجاد نشده است. هراس از تغییر موجب شده که هیچ نهادی حاضر نشود تاروپود کهنه سازوکار سربازی در کشور که سال‌هاست به مطالبه جوانان بدل شده را بازنگری کند. سازوکاری که حتی صدای اعتراض بخش خصوصی را نیز درآورده است. بخش خصوصی که در سایه نبود، ارتباط دانشگاه و صنعت داغدار جذب نیروی متخصص است، حالا درصدد تدوین طرحی برای بهبود کارایی صنعت و افزایش کارایی نیروی انسانی است.

طرحی به نام سرباز صنعت که هم‌اکنون در اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران در حال تهیه است. این طرح که هم‌اکنون مراحل مطالعاتی خود را سپری می‌کند، قرار است در آینده نزدیک برای تصمیم‌گیری به رحمانی‌فضلی، وزیر کشور و جانشین فرمانده کل قوا در نیروی انتظامی ارایه شود. رئیس اتاق بازرگانی و صنایع معادن ایران امیدوار است که با اجرایی شدن این طرح سربازان پس از گذراندن دوره‌های آموزشی به جای تقسیم‌بندی در پادگان‌ها در کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی مشغول شوند تا بتوانند پس از گذراندن دوره خدمت سربازی، کارآفرینی کنند یا در همان کارخانه یا واحد صنعتی فوق جذب و به کار گرفته شوند.

تربیت سربازان برای جنگ اقتصادی

سهیلا روزبان در این گزارش می‌نویسد: اما درشرایطی افکار عمومی جامعه ایران داغدار ناکارایی سیستم سربازی در کشور شده و انتقادات به این شیوه بالا گرفته که بخش خصوصی سال‌های متمادی نیروی ماهر ارزان از دولت طلب می‌کند. مطالبه‌ای که این روزها اقتصاد ایران در آستانه دگردیسی بوده و دولتمردان بر کاهش قیمت تمام‌شده تولید تأکید می‌کنند، کمی جدی‌تر باید بدان توجه کرد. بهرام شکوری رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران معتقد است؛ امروز جنگ، جنگ اقتصادی است، به شهروند می‌گوید: درشرایط فعلی سربازان کشور باید برای پیشبرد اهداف اقتصادی کشور تربیت شوند. او با بیان این‌که درشرایط فعلی اقتصاد کشورها سیاستشان را متأثر می‌کند، اظهار داشت: بی‌تردید اگر قدرت اقتصادی بالایی داشته باشیم، می‌توانیم از تهدیدهای نظامی نجات یابیم.

او به تجربه کشورهای دیگر در این خصوص اشاره کرد و گفت: به‌عنوان مثال، ژاپن درحالی توانسته با اتکا به اقتصاد و فناوری‌های نوین به یک قدرتهای نظامی تبدیل شود که نیروی نظامی زیادی ندارد.

آمریکا دومین کشور مورد اشاره این فعال بخش خصوصی بود. شکوری معتقد است؛ جنگ‌هایی که آمریکا در کشورهای مختلف به راه می‌اندازد، با نگاه اقتصادی ترتیب داده می‌شود؛ چراکه این کشور از این سو قادر به فروش اسلحه‌های تولیدشده درکشورش بوده و از سوی دیگر به منابع کشور تحت حمله دسترسی پیدا می‌کند. ضمن این‌که درحال حاضر در بسیاری از کشورها پس از سپری کردن دوره آموزشی، سربازان در خدمات غیرنظامی دیگری همچون اورژانس، معلمی، سلامت، آتش‌نشانی و های غیردولتی به کار گرفته می‌شوند.

دوره‌های سودمند

شکوری عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد تهران جنوب با اشاره به درصد بالای سربازان دارای تحصیلات دانشگاهی در کشور، ضرورت

بکارگیری آنها در بخش مولد اقتصاد را مورد تأکید قرار داد. رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی کشور می‌گوید: شرکت‌های صنعتی و حتی کارگاه‌های کوچک می‌توانند با جذب مشمولان پس از دوره دوماهه آموزشی و پرداخت بخشی از حقوق حداقلی (که به مراتب از حقوق یک سرباز بیشتر است)، هم نیاز خود به یک نیروی کار جوان را برطرف سازند و هم دوره سربازی را برای مشمول بسیار سودمندتر کند.

این پیشنهاد درحالی ازسوی یکی از فعالان بخش خصوصی مطرح می‌شود که سربازان کشور پس از اتمام مدت خدمت هیچ تخصصی نداشته و نسبت به اتلاف دوسال از عمر خود گله‌مند هستند. سربازانی که بعد از اتمام دوره خدمت خود وقتی برای کسب شغل به آگهی‌های روزنامه‌ها مراجعه می‌کنند، با چالش بزرگی از جنس تجربه و سابقه کار مواجه می‌شوند. حال آن‌که دوران سربازی مدت زمان بسیار مناسبی برای پاسخ‌دهی به این چالش است.

طرحی که به فراموشی سپرده شد

البته این نخستین‌بار نیست که طرح‌هایی از این دست برای اصلاح سازوکار سربازی در کشور در دستور کار قرار گرفته است. سال ۸۴ بود که وزارت صنایع و معدن سابق (صنعت، معدن و تجارت فعلی) طرحی با نام سپاه صنعت را ارائه داد. این طرح پس از اجرای موفق در مرحله اول قرار شد تا به مرحله دوم ورود کند اما پس از مدتی این طرح به کلی فراموش شد و طی ۱۰ سال گذشته هیچ سخنی در این خصوص گفته نشده است. این درحالی است که با اجرای مرحله اول طرح سپاه صنعت ۵۰۰ نفر در قالب دوره خدمت سربازی در واحدهای صنعتی مشغول به کار شدند و استقبال مطلوبی از این طرح شد.

به وزارت صنایع التماس می‌کردیم امریه بگیرد

در کنار این طرح، سرباز امریه نیز در همین راستا وارد سیستم نظام وظیفه شد. سرباز امریه به مشمولی اطلاق می‌شود که پس از گذراندن دوره رزم مقدماتی (دوماه آموزشی) مابقی دوران خدمت وظیفه خود را در ارگانی دولتی غیر از ارگان‌های نظامی به خدمت مشغول می‌شود. دانشگاه‌ها، وزارت‌های مختلف و نهادهایی مانند آموزش و پرورش و محیط‌زیست نمونه‌ای درحالی ارگان‌های دارای مجوز برای جذب امریه بوده و هستند که بخش خصوصی همیشه به این رویه انتقاد داشته است.

نایب‌رئیس انجمن معدن و صنایع معدنی کشور در این رابطه می‌گوید: بخش خصوصی همیشه از جذب نیروهای دانشگاهی تحصیلکرده استقبال می‌کرد اما به دلیل محدودیت‌هایی که وجود داشت، عملاً این کار امکان‌پذیر نبود. گاهی حتی به وزارت صنایع التماس می‌کردیم که نسبت به جذب امریه اقدام کرده و آنها را برای کارکردن و کسب تخصص به بنگاه‌های صنعتی و معدنی بخش خصوصی بفرستد، اما این امر دیگر امکان‌پذیر نیست.

شکوری نسبت سربازان امریه به مشمولان عمومی را بسیار ناچیز دانست و دلیل این امر را هزینه‌بر بودن آن برای دستگاه‌های دولتی دانست و گفت: بهتر است در قوانین موجود در کشور تغییراتی اعمال شود که جذب امریه برای بنگاه‌های خصوصی نیز امکان‌پذیر شود. از طرفی هم نگاه‌ها باید در دستگاه‌های دولتی بنگاه‌ها به سربازان کشور تغییر می‌کند. نباید فراموش کردن سربازان خود ما هستند که برای آینده کشور به آنها نیاز داریم.

نحوه حمایت کشورهای مختلف از ایده‌های نو در صنایع دانش‌بنیان از دیگر نکات مورد اشاره این فعال اقتصادی بود. در حال حاضر کم نیستند صاحبان سرمایه‌هایی که بدون داشتن نگاه اقتصادی این ایده‌ها و نوآوری‌ها را با هدف مشارکت اجتماعی مورد حمایت قرار می‌دهند. صاحبان سرمایه‌ای که با عنوان فرشتگان نجات از آنها یاد می‌شود.

جبران کم‌کاری دانشگاه‌ها در سربازی

صرف‌نظر از انتقادات وارده به ناکارآمدی نظام سربازی در کشور، در شرایطی که ارتباط میان دانشگاه و صنایع در ایران بسیار ناچیز بوده و حتی آن را می‌توان صفر قلمداد کرد، گذراندن دوره خدمت در واحدهای صنعتی تا حدودی می‌تواند این نقیصه را جبران کند، چراکه اگر ما بتوانیم صنایع خود را به‌عنوان یک دانشگاه و محل آموزش و تربیت نیروی کار، به کار بگیریم، در واقع این فرصت را پدید می‌آوریم که از ظرفیت دست‌نخورده موجود در صنعت حداکثر استفاده را بکنیم. در این شرایط بخش صنعت یا یک کارخانه دیگر تنها یک کارخانه نیست، بلکه همانند دستگاهی است که خروجی آن فردی مجرب و توانمند خواهد بود. پس این ظرفیت بالقوه در صنعت وجود دارد که تا به حال از

آن استفاده نشده است. حالا اگر بتوان به نحوی از این ظرفیت استفاده کرد که صنعت هم سود خود را ببرد، ما به ظرفیت آموزشی بسیار بزرگی در کشور دسترسی پیدا کرده‌ایم که در گذشته هیچ بهره‌ای از آن برده نمی‌شد.

۱۰۵۱۰۵